

Narodni nazivi: dupčac — jetičnik — ranilist — razlog — stravna trava — verolima — veronik — veronka — vernika — vidac.

{rokbox title=|Čestoslavica| }images/stories/ljekovitobilje/155-cestoslavica.jpg{/rokbox}

Opis biljke: iz trajnog podzemnog dijela tjeraju povaljene, gotovo odrvenjele stabljike koje su providene dlakama. Krajevi stabljike dižu se oko 20 do 30 cm iznad zemlje. Listovi stoje nasuprotno, s kratkom drškom, obrnuto su jajasti sivo-zeleni, sitno nazubljeni i mekano dlakavi. Cvjetni grozdovi stoje u pazuhu lista i imaju male blijedoplave cvjetove. Plod je obrnuto trokutasta čahura. Biljka u cvatu ima slabo aromatičan miris, dok je osušena potpuno bez mirisa. Okus je balzamičan, malo gorak i stežući.

{rokbox title=|Čestoslavica| }images/stories/ljekovitobilje/155-cestoslavica2.jpg{/rokbox}

Vrijeme cvatnje: svibanj i lipanj.

Stanište: raširena je gotovo na svim područjima Evrope, a uspijeva u svijetlim šumama, neplodnim zemljištima u nizini kao i u planinskim područjima, daje prednost suhim staništima. Osobito dobro uspijeva na paljevinama i u okolini mjesta gdje se pali ugljen.

Ljekoviti dijelovi biljke: sabire se biljka u cvatu (Herba Veroniceae) bez korijena, osuši u hladu pojedinačno rasprostrta. Tek nakon što je biljka dobro osušena, može se sitno izrezati.

Ljekovite i djelotvorne tvari: veliko priznanje, koje se oduvijek iskazuje čestoslavici, ukazuje na to, da su u biljci sadržane mnoge ljekovite tvari. Osim gorke tvari, tanina, nešto eteričnog ulja, masti i šećera, u biljci je još samo u manjoj mjeri sadržan glukozid aukubin, dok je sporan saponin, no unatoč tome je čestoslavica važna ljekovita biljka.

Ljekovito djelovanje: čestoslavica je biljka za rane, ona iznutra jača i izvanredno je sredstvo za prsa i sredstvo za pospješenje mokrenja i znojenja. Čestoslavica je odavno hvaljena kao univerzalno sredstvo za gotovo sve bolesti; danas se to i naučno priznaje, jer su poznate tvari koje ova ljekovita biljka krije u sebi. Ona najpovoljnije utječe na želudac, sredstvo je za čišćenje krvi, liječi pluća i ljekovita je biljka za jetru, slezenu, bubrege i mjehur. Ljekovito djelovanje na sve te važne organe ljudskog tijela dalo je čestoslavici s pravom ime "lijek za sve".

Iz starih bilinarskih knjiga i iz iskustva pučke medicine: u knjizi o bilju Hieronymus Bock se vrlo pohvalno izrazio o čestoslavici kao o ljekovitoj biljci koja liječi mnoge bolesti.

Prirodni liječnik Weinmann piše 1762. god.: "Čestoslavica čini pijane ljude trijeznima, a prah te biljke treba da otkloni neplodnost pretilih žena." Sebastian Kneipp je ponovo utvrdio da je čestoslavica zaštitno sredstvo protiv tuberkuloze i protiv uloga, jer ona tijelo oslobađa sluzi. To što neki prirodni liječnici drugih zemalja ne odaju čestoslavici priznanje, vjerojatno je uzrok isključivo u staništu biljke.

Visoko djelovanje čestoslavice na čišćenju krvi, pomoglo je u liječenju gubavosti (lepra).

Čestoslavica je prikladna za liječenje kroničnih ekcema, pogotovo ako je to povezano s neugodnim nadražajem na svrbež. Čajnom kurom se znatno poboljšava u starosti česti svrbež

kože.

Čestoslavica se često uzima zajedno s drugim ljekovitim biljkama. Evo nekoliko primjera:

Čajna mješavina za prsne i plućne bolesti:

100 g biljke čestoslavice
50 g biljke plućnjaka (br. 118)
50 g cvijeta divizme (br. 154)
50 g lista trpuca (br. 108).

Čajna žlica mješavine za šalicu oparka, piju se 2 do 3 šalice dnevno u gutljajima, zaslađeno šećerom ili medom.

Čajna mješavina kod bolesti jetre:

50 g korijena maslačka (br. 142)
25 g cvijeta vodopije (br. 46)
25 g biljke lazarkinje mirisne (br. 26)
50 g biljke čestoslavice.

Čajna žlica ove mješavine uzima se za šalicu čaja, procijedi se i pije nezaslađeno i u gutljajima 2 šalice dnevno.

Čajna mješavina kod staračkog svrbeža, ekcema ili kožnih bolesti:

100 g biljke čestoslavice
50 g listova oraha (br. 74)
50 g biljke maćuhice (br. 157)
50 g listova bazge (br. 133).

Čajna žlica mješavine uzima se za pripremu šalice čaja, procijedi se i pije nezaslađeno 2 do 3 šalice dnevno.

U pučkoj medicini vrlo je cijenjena čestoslavica i kao biljka za rane. U tu svrhu priprema se čajni oparak kojim se, kad je mlak, čiste rane. Dodatno se na rane polaže vlažno-mlaki oblog.

Cvatuća biljka često se stavlja u jaku rakiju (1 dobra šaka sitno izrezane biljke u cvatu u litru rakije) i pusti se na suncu 2 do 3 tjedna, a onda se ocijedi. U pučkoj medicini tako dobivena tinktura služi kod reumatičnih bolesti za masiranje ili se uzima iznutra 3 puta dnevno 15 kapi na šećeru. Za pripremu čistog čaja od čestoslavice uzima se samo pola čajne žlice droge, jer je inače čaj gorak i gadljiv.

Napomena: srodnici čestoslavice su

1. VERONICA BECCABUNGA L. — čestoslavica potočna.

Narodni nazivi: bobak — bobovnjak — bobunjak — razgon — trava od razgona.

{rokbox title=|Čestoslavica potočna|
}images/stories/ljekovitobilje/155-cestoslavica3.jpg{/rokbox}

Opis biljke: čestoslavica potočna je trajna vodena biljka koja raste na mokrim i vlažnim mjestima, visoka je do 50 cm s okruglom stabljikom. Listovi su usko pilasti, jajoliki, široko-eliptični i goli. Azurno-modri cvjetovi stoje u kosim grozdovima.

Vrijeme cvatnje: od ožujka do lipnja, ovisno o staništu biljke.

Ljekoviti dio biljke: sabire se biljka u cvatu.

Ljekovito djelovanje: čestoslavica potočna bila je ranije u pučkoj meddoini mnogo upotrebljavana protiv kamenca u mjestu, plućnih bolesti i krvarenja zubnog mesa. U srednjem vijeku bila je vrlo cijenjena. Svježi sok biljke je sredstvo za otvaranje i izlučivanje mokraćne, a u proljeće se uzima po čajnu žlicu kao kura za čišćenje krvi. Osobe, osjetljive na želudac, uzimaju razrijeđen sok s kuhanim ohlađenim mlijekom. Za pripremu "proljećne salate" uzimaju se mladi nježni listovi potočne čestoslavice, ili pomiješani s koprivom (br. 150), dragušcem (br. 94), dobričicom (br. 64), listovima bazge (br. 133) i listovima maslačka (br. 142)

2. VERONICA CHAMAEDRYS L. — čestoslavica zmijina.

Sinonimi: Veronica rigida Turr.

Narodni nazivi: drač divje čele — trbušac — trov od zmije — vrednikov jetičnik — zmijina trava.

{rokbox title=|Čestoslavica zmijina|
}images/stories/ljekovitobilje/155-cestoslavica4.jpg{/rokbox}

Čestoslavica zmijina može se upotrijebiti kao i čestoslavica, ali je slabija u svom ljekovitom djelovanju.

Istu ljekovitost kao i čestoslavica posjeduje i

3. VERONICA ALPINA L. — čestoslavica alpska, koja je u alpskim područjima Austrije vrlo cijenjena ljekovita biljka. Biljka je visoka svega 2-15 cm, jako je obrasla dlakama i ima tamnoplave listove. Uspijeva u planinskom području južne i srednje Evrope i sjevernije do Grenlanda.

{rokbox title=|Čestoslavica alpska| }images/stories/ljekovitobilje/155-cestoslavica5.jpg{/rokbox}

Primjena u liječenju životinja: sve opisane vrste čestoslavice upotrebljavaju se često u liječenju domaćih životinja: otekline i šuge. Recept "čajna mješavina za prsne i plućne bolesti" primjenjuje se i kod oboljelih domaćih životinja.

Ovdje može biti Vaša reklama